

HAM Radio – Friedrichshafen, 2015

Jánosy János Sebestyén hőfizikus mérnök, irányítástechnikai szakmérnök, HA5GN, ha5gn@freestart.hu

Ezúttal is június utolsó teljes hétvégéjén, péntek reggel 10 óra és vasárnap délután 15 óra között rendezték a Bodeni-tó partján a 40. nemzetközi HAM Radio találkozót, ami már régebben kibővült a HAMtronic elektronikai kiállítással, és egyben a DARC (német rádióamatőr szövetség) 66. találkozójával is.

Hosszú csökkenés után már tavaly is növekedni kezdtek a számok, idén stagnáltak, a válság tényleg múlóban van: 17 080 látogató (tavaly 17 100, előtte még 15 300). Részt vett több mint kétszáz kiállító (gyártó és kereskedő), 300 árusító várt a börzén, és 34 ország szövetsége képviseltette magát. (Ezek a számok gyakorlatilag megegyeznek a tavalyi adatokkal.) Ugyanazért a jegyért most is 2 kiállítást lehetett megnevezni: a HAM Radio mellett a másodjára megrendezett Maker World-öt (erről később).

A parkoló, ahol táborozni szoktunk, tavaly óta nem változott. A magyar „kemény mag” az idén is ott tanyázott. Az időjárás most rendkívül kedvező volt, a tavalyi folyamatos eső helyett végig sütött a nap, az első nap délutánjának némi szemerkélését leszámítva. A Zeppelinek folyamatosan közlekedtek, míg világos volt. Népszerűek a sétarepülések, bár magyar szemmel azért ez nem olcsó (egy óra olyan 260 euro).

Kijelölt témák eddig és most

A rendezők idén is kijelöltek egy központi témát, amit aztán alaposan körbejárnak, így fokozva az érdeklődést. Négy éve a „Morze” volt terítéken, ami nélkül talán a mai napig nincs komoly verseny vagy expedíció. Három éve a „Digimódok” szerepeltek,

1. ábra

2. ábra

ezt sajnos ki kellett hagynom. Két éve a „DX expedíciók” voltak terítéken, annak minden ágával-bogával, nagy örömmre. Tavaly, a Maker World első megrendezésekor a jelszó ez volt: „Kreatív rádiózás: saját építésű készülékek”. Idén kiléptünk a világűrbe: „Úrállomások, műholdak, visszaverődések: amatőr összeköttetések a világűrrel”. Talán az idén volt az, hogy a vezérfonal nem látszott meg se a kiállításon, se az előadásokon, és bár nem úrtéma, de a szokásos ATV balloneregetés is elmaradt. A negyvenkettőből öt előadás szólt a világűrön keresztüli összeköttetésekről, abból is csak kettő foglalkozott újdonságokkal.

Amit viszont nem tudtam: évekkal ezelőtt, 2009. március 26-án volt egy sikeres EVE kísérlet. Nem EME, EVE! Hold helyett Vénusz! A távolság a Holdnak több mint százszorosa, a visszavert jel futásideje majdnem 5 perc!! Persze, az AMSAT-DL volt a tettes, természetesen első sikeres kísérlet. Utánanéztem, akit érdekel: [1].

Kiállítók

Az országok szövetségei az idén is körülbelül az eddigieknek

megfelelően képviselték magukat. A magyar szövetség bemutatója körül mindig sok az érdeklődő, HA5BA Klári és HA5LC Péter a már tőlük megszokott mosolygós és agilitással vitték a standot. Rendben működött az ARRL is. Ott álltak féltett lapjaik vizsgálatára várva a DX-erek. Meglepetés volt, hogy csökkent a roham. Már az első délelőtt sem volt hosszú sor, és a lapjaim vizsgálatára két órán belül megtörtént. Később már sor sem volt. A magyarral szomszédos olasz standon kitűnő volt a sajtó és a hűtött fehérbor. A szövetségeken kívül az AI-es csarnokban vannak a készülékgyártók (Yaesu, Icom, Kenwood, Elecraft, FlexRadio, OM Power stb.), antennások (OptiBeam, SpiderBeam, Fritzel, UKW-Berichte), kereskedők (mint a népszerű WiMo, Difona vagy Andy Fleischer, akitől ferritgyűrűinket vesszük).

Ha már a kereskedők: számomra érthetetlen, hogy tudnak „tuti” alkatrészek már az első nap délelőttjére kifogyni. A megnyitót követően rögtön Andynél akartam 20 db kis T-68-6 (sárga) toroidot venni, az RT 2015/6-ban leírt preszelektorhoz, de már csak 9 volt. Tavaly, ugyancsak az első nap délelőttjén már nem volt szá-

3. ábra

4. ábra

momra 2 db FT-240-77 a K3EA félé Guanella balunhoz (érdeemes megnézni: [2]). A kedvenc Diamond V2000 vertikál (6 m / 2 m / 70 cm, 99 euro) kifogyott az első délutánra. Ezek nem romló áruk és még csak nem is nehezek, kicsik, miért nem lehet belőlük eleget hozni?!

Változatlanul javaslom: célszerű lelevelezni egy komolyabb rendelést a WiMo-val (vagy másal) – 1 hónappal Friedrichshafen előtt már 10% kedvezményt ad. Rendszerint díjtalanul elhozzák a kiállításra, ott át lehet venni, megspórolva a szállítást és biztosítást. (A 19% német áfa se mindegy.)

Gyártók készülékei

Idén végre a „szentháromság” – Yaesu, Icom, Kenwood – csúcskategóriás készülékei sem voltak üveg alatt, valami antenna is volt beléjük dugva. Ki lehetett a vételt próbálni, bár egy ilyen készülék megismerése még nyugodt körülmények esetén is órákba telhet. Kedvencem a nagyon meggyőző Hilberling PT-8000A – kítűnő, német alaposság és precizitás (1. ábra). Nem gyártják sorozatban, csak megrendelésre. Gondolom, ez az ára miatt van, amely szűrővel csekélyke 13 690 euro, több mint 4,3 millió forint!

Aztán elballagtam megnézni a többiekét: Yeasu FTdx9000D 10.000 EUR, ICOM-7851 vásári ára 12.750 EUR, még a Kenwood TS-990S a legolcsóbb: 6500 EUR. Alaposan megnéztem ezeket, tudtam, hogy sokáig nem kerülhet ilyen a kezembe... Ezek képeit nem közlöm, az internet tele van velük. Tehát a PT-8000A ára nem is olyan kirívó ...

Egyre inkább igazolódik, hogy nem lesz az SDR a modern amatőrök 0-V-1-e. Régebben volt olyan vélemény, hogy a kis szinkrodin vevőre csatlakozó PC hangkártya meg a SW majd nagy bütykölésekre ad módot. Azonban a szinkrodin meg a hangkártya kevés, a PC lassú, és a DSP algoritmusok sem laikus amatőröknek valók. Annyi lesz nekünk, amit a nagy gyártók a készülékekbe építenek. Az SDR zászlóshajója, a FlexRadio is nagyon igyekszik a tradicionális készülékekhez hasonlítani. Kihoztak egy Elecraft K3X méretű front-endet, hogy a Flex-6000 család a külső PC nélkül is működhessen.

Örömmel láttam régi barátomat, az OM Power végfokok atyját OM3RM Tibit. (ld. www.om-power.com/home). Hét éve működik nálam egy használt, felújított OM2500HF, hibátlanul. A rengeteg gyönyörű OM2500A, OM4000A között volt egy furcsa szerkezet: előlapján csak kijelző, de kezelőszerv nincs! Teljesen automata hangolású, 1,8 ... 50 MHz-es, 2 kW feletti végfok. Tibi bemutatta: sávon belüli jelentősebb elhangolást 0,5 s alatt kihangol, tetszőleges sáv váltás esetén is ez 3 s alatt van! Versenyzőknek lehet ez igen fontos. Fényképet nem készítettem róla, az interneten nagyon rondák vannak, álljon itt most egy kézi hangolású változat képe (2. ábra).

Ami az antennákat és a tápvonalakat illeti, nagy volt a gazdagosság. Az újdonság viszont kevés, legfeljebb annyi, hogy a Wiremann németül is tyúklétra nevű

5. ábra

Köszönet Délvidékre

Művészi, kézzel faragott Nagy-Magyarország címerrel ajándékozta meg M. Pál kedves Temerin-i olvasónk lapunkat, a „Rádiótechnikát”, melyet ezúton is hálásan megköszön a Szerkesztőség

tápvonala (Hühnerleiter) már 1 helyett 1,20 euro méterenként. A Luso Tower idén is sokan kerülgettük (www.lusotower.eu), már 2009-ben is láttuk. Idén elhozták azt a robusztus forgó zsámolyt is, amin az egész torony komplett foroghat.

Előadások, találkozók

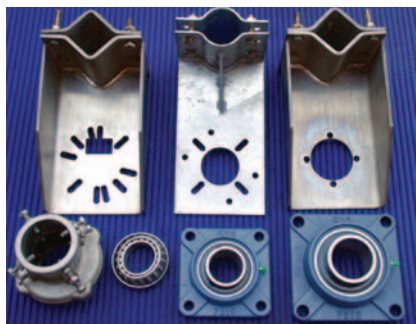
Az A2 pavilon adott ezeknek ott-hont. A 42 előadás, 13 találkozó és 5 gyakorlati bemutató („workshop”) lett meghirdetve. Mivel idén összesen két napom adódott a találkozóra, ebből mindegyik kimaradt, kivéve DG8SAQ Ulm-i professzor úr VNWA foglalkozását. Hetekkel előre kellett bejelentkezni, és a tavalyitól eltérően azt várták, hogy mindenki elhozza a mérési problémáját. HASDH Lóri barátommal (aki 2007-ben ismerttet meg a VNA-val, amiért azóta is folyamatosan hálás vagyok neki) együtt mentünk. Ő a spektrumanalizátor üzemmóddal, valamint nagy és kis impedanciák mérésével foglalkozott. Hamar tisztázódott minden, természetesen szoftvert is kellett frissíteni és milliohm ellenállású drótdarabkán még a skin-hatását is ki tudtuk mérni (3. ábra). Velünk újra maga a professzor úr foglalkozott!

Ami fontosnak és érdekesnek tűnt számomra az előadások kö-

zül: – Emergency Communications University, egynapos, volt magyar látogatója; – SDR-Academy, szintén egynapos, nem tudom, volt-e valaki; – SDR News, 2 óra, ez rendszerint a FlexRadio maga-mutogató bemutatója, ezt sajnáltam a legkevésbé. Voltak olyanok, amelyeket szívesen meghallgattam volna még: The 170 Year History of Telegraph Keys; The ENIGMA and Other Cipher Machines. Idő nem jutott, és sajnálatos, hogy az előadások nem kerülnek fel a netre. Néhány szerzőt kértem, küldje el előadását, de nem méltattak válaszra...

A bolhapiac

Idén ugyanúgy az A3 és majd az egész A4 pavilon telt meg az árusokkal. Meglepő, hogy az egykori Varsói Szerződés nagyteljesítményű rádióihoz szükséges alkatrészek évről évre egyre nagyobb számban vannak, és egyál-

6. ábra

talán nem fogynak ki. Soha nem volt még ilyen könnyű nagy végfokot építeni (4. ábra).

A „military” készülékek is ide tartoznak, ebből minden évben sok van, nagyon sokan szeretik. A „nosztalgia” témakörbe már Nyugat-Európa is besegített. A bolhapiacra persze rengeteg használt készülék, alkatrész és műszer is várja a vásárlókat (ld. 5. ábra). Ezek az öreg műszerek nem kerülnek sokba és idősebb amatőrnek jól használhatók (a modern, digitális szkópokon már néha a feliratokat sem érttem). A múltkor egy kifogástalan Tectronix 465B szkópot hoztam haza, bagóért.

Örömteli változás, hogy egyre kevesebb a nagypapa garázsából visszamaradt ütött-kopott, használhatatlan bővli. A kiállított alkatrészek és készülékek javarészt értékesek, használhatók ma is. Tavaly földre szállt antennámhoz is találtam olcsón kitűnő, robusztus szerelvényeket (6. ábra).

Maker World

Szabad fordításban talán a „Barkácsolók világa” lehetne a neve. Egy fél pavilon, az A5 volt tele vele. Már tavaly írtam, hogy mulatságos, de használhatatlan dolgok voltak láthatók, mondjuk a Raspberry Pi kivételével, ahogy idén is. Szórakoztató, hogy több mint 10 különböző 3D printer gyártja a műanyag nyuszikat

7. ábra

meg mindenféle, másképp olcsóbb tárgyakat (kávéscsésze).

Volt régebben egy program, ami a régi nagyméretű floppy-meghajtó vezérlésével zenét produkált. Valaki erre az ötletre épített hangszeret (7. ábra). Gyönyörűen, több szólamban működött, ment rajta a Boci-boci tarka meg a Szamár-induló is.

Idén kitűnő időjárás mellett élvezhettük a kiállítást és beszélgethettünk rádióamatőr dolgokról. Örülhettünk barátainknak, hiányolhattuk a távol levőket. Nagy élvezet volt Friedrichshafenben akár csak két érdekes napot is eltölteni, sok rádióamatőr tapasztalatot szerezni, eszmét cserélni. Mindenkinek változatlanul nagyon ajánlom!

Hivatkozások:

- [1] www.darc.de/aktuelles/details/article/erde-venus-erde-experiment-der-amsat-dl-erfolgreich/
- [2] www.k3na.org/articles/shield%20current%20choke.pdf
- [3] Prof. Dr. Thomas Baier, DG8SAQ: www.sdr-kits.net/VNWA3_Description.html

A Reményi István Rádióamatőr Alapítvány közleménye

Pályázati eredmények – 2015

Az Alapítvány kuratóriuma 2015. szeptember 29-én tartotta éves rendes ülését, és döntött a nyilvános pályázatára beérkezett pályázatokról. Íme, ábécé rendben a díjazott tanulók:

Kiemelt díjazással 50 eFt ösztöndíjat nyert Molnár Léna (Salgótarján).

I. sorolásban 40-40 eFt ösztöndíjat nyert: Buza Tamás (Siófok) és Szamosi Lili (Siófok).

II. sorolásban 25-25 eFt ösztöndíjat nyert: Csizmadia Renáta (Siófok-Szabadifürdő) és Gálfi Csaba (Siófok).

III. sorolásban 10-10 eFt-os ösztöndíjat nyert: Fejes Rebeka Flóra (Ságvár), Horváth Bálint (Siófok) és Nagy Róbert (Siófok).

Az összesen 210 000 Ft ösztöndíj forrását 46 249 Ft értékben a 2015. évben adózók szja 1%-os felajánlásai, ill. a MRASZ és az egyéni támogatások összegei biztosították. Illesse köszönet minden támogatónkat az alapítványi célok eléréséhez nyújtott segítségért! Gratulálunk a díjazott általános iskolai tanulóknak! Köszönjük a szülők, nevelők, tanárok segítségét, akik segítettek a tanulók felkészítésében, pályázatuk összeállításában!

Budapest, 2015. szeptember 29.

Az Alapítvány bankszámlaszáma: **OTP Bank Nyrt. 11708001 – 20396990 – 00000000**

Toth János HG5RV
alapítványi képviselő